

Jurászik Bálint: A dél-koreai–amerikai szövetség stabilitásának átalakulása és geopolitikai újrakalibrációja (1945–2026)¹

Vezetői összefoglaló

- A dél-koreai–amerikai szövetség katonai kapcsolatból komplex biztonsági, ipari és technológiai partnerséggé fejlődött, amely a második Trump-adminisztráció alatt egyre inkább tranzakcionális logikát követ.
- A „szuverenitás-kereskedelem” és az ipari beruházások (pl. MASGA) mély integrációt hoznak létre, növelve Dél-Korea stratégiai súlyát.
- Dél-Korea a védelmi kiadások és tehermegosztás révén nemcsak kedvezményezett, hanem aktív hozzájárulója az amerikai érdekeknek.
- Szöul egyszerre szolgál elrettentési platformként Észak-Korea ellen és kulcsszereplőként az indo–csendes-óceáni együttműködésben.
- A szövetséges státusz egyre inkább a gazdasági és technológiai hozzájárulástól függ, új alkalmazkodási kényszert teremtve.
- A klasszikus szövetségek fokozatosan gazdasági és ipari integrációval kiegészülő hibrid rendszerekké alakulnak.
- A szövetségesek közötti verseny erősödik, ahol a gazdasági és technológiai teljesítmény határozza meg a mozgásteret.

A második Trump-adminisztráció alatt az amerikai külpolitika tranzakcionális logikára váltott, ami komoly zavart keltett a szövetségesek között. Ebben az új környezetben Dél-Korea nem elszenvedője, hanem nyertese lett az átalakulásnak. Szöul tudatos stratégiával „modell-szövetségessé” vált, amely nemcsak alkalmazkodik a feltételekhez, hanem formálja is azokat. Dél-Korea ezáltal mintát kínál más szövetségesek számára arra, miként lehet egy ország egyszerre értékes Washington szemében és folytathat részben szabadabb külpolitikát.

1. Bevezetés

Az Egyesült Államok egyre nyíltabban költség-alapú megközelítést alkalmaz szövetségeseivel szemben, a biztonsági garanciák és gazdasági kapcsolatok fenntartását konkrét hozzájárulásokhoz köti, miközben retorikájában gyakran megkérdőjelezi a szövetségek értékét. Ez a környezet bizonytalanságot teremt: a szövetséges államok számára egyre kevésbé egyértelmű, hogy milyen magatartás és stratégia biztosíthatja számukra a kapcsolat fenntarthatóságát és Washington támogatását. Ebben a kontextusban különösen releváns kérdéssé válik, hogy létezik-e olyan működő modell, amely megmutatja, miként tud egy közepes méretű állam a tranzakcionális amerikai külpolitikai környezetben egyszerre értékes és viszonylag szabadabb szövetséges maradni.

Jelen elemzés emellett érvel, hogy Dél-Korea a megváltozott, tranzakcionális amerikai külpolitikai környezetben „modell-szövetségessé” vált, amely egy lehetséges mintát kínál más államok számára a szövetségi kapcsolatok újradefiniálására. Az elemzés először röviden áttekinti a szövetség történeti fejlődését, majd be-

mutatja a jelenlegi tranzakcionális modell kialakulását és működését, végül pedig elemzi annak regionális és hosszú távú következményeit. A modell komplexitása csak a történeti ív kontextusában érthető meg, ezért a történeti áttekintés célzottan a szövetség funkcionális átalakulására fókuszál.²

¹ Jurászik Bálint (2001jbalint@gmail.com) a Kodolányi János Egyetem történelem mesterszakos hallgatója.

² Az elemzésben szereplő koreai tulajdonnevek átírása a Magyar Tudományos Akadémia kelet-ázsiai nyelvekre vonatkozó fonetikus irányelvei szerint történt, kivételt képeznek az olyan tulajdonnevek, amelyek már más formában meghonosodtak a magyar nyelvben, pl. Szöul.

2. A klasszikus szövetségi modell kialakulása (1945–1987)

A dél-koreai–amerikai szövetség jelenlegi, tranzakcionális modelljének megértéséhez szükséges röviden áttekinteni annak kialakulását. A kapcsolat kezdeti szakaszát egy klasszikus biztonsági logika határozta meg, amely a katonai védelemre és a geopolitikai stabilitásra épült. A modern koreai–amerikai kapcsolatok a második világháború végén, a japán gyarmati rendszer összeomlásával kezdődtek. 1945-ben a félszigetet a 38. szélességi fok mentén kettéosztották: északon szovjet, délen amerikai megszállási övezet jött létre. Az eredetileg ideiglenesnek szánt felosztás a hidegháború korai szakaszának ideológiai polarizációja miatt állandósult. Az Egyesült Államok kezdetben bizonytalan volt Korea stratégiai fontosságát illetően, amit az 1949-es csapatkivonás is jelzett.³ A fordulatot 1950. június 25-e hozta el, amikor Észak-Korea szovjet és kínai támogatással lerohanta a déli területeket. Washington válasza gyors és határozott volt: az ENSZ égisze alatt koalíciót szervezett a Koreai Köztársaság (ROK) megvédésére. A háború tapasztalata tartós stratégiai köteléket hozott létre. A fegyveres konfliktust 1953. július 27-én fegyverszünet zárta le, formális békeszerződés hiányában azonban a két Korea viszonya jogilag nyitva maradt. Itt azonban már nem a két Korea közötti viszonyról, hanem az Egyesült Államok és a Koreai Köztársaság kapcsolatáról beszélünk. A stabilitás jogi és intézményi alapköve az 1953-as Kölcsönös Védelmi Szerződés volt, amely hosszú időre rögzítette a szövetség klasszikus, katonai alapú működési logikáját. Li Szin Man ugyanis csak azzal a feltétellel fogadta el a fegyverszünetet, ha Washington garanciát vállal Dél-Korea biztonságára. A szerződés egyszerre biztosította az USA állomásoztatási jogát és rögzítette a külső támadás elleni védelem kötelezettségét.⁴ Az 1950-es évektől az 1980-as évek végéig a szövetség stabilitását elsősorban a közös antikommunista alapállás és az északi fenyegetés tartotta fenn. Dél-Koreában autoriter rezsimek váltották egymást, amelyek a nemzetbiztonságra hivatkozva gyakran elnyomták a demokratikus törekvéseket. A hidegháborús prioritások legtöbbször a rövid távú rend és elrettentés javára billentették a mérleget. A szövetség erkölcsi válságának emblémája az 1980-as kvangdzsui felkelés leverése lett. Cson Du Hvan hadiállapotot hirdetett, és a hadsereg brutálisan lépett fel a demokráciapárti tiltakozókkal szemben.⁵

3. A demokratizáció mint a stabilitás új dimenziója (1987–2022)

A társadalmi legitimitáció és az intézményi stabilitás tette lehetővé, hogy Szöul később nagyobb stratégiai autonómiával és ipari súllyal lépjen fel. Az 1987-es demokratikus fordulat alapjaiban írta át a kétoldalú kapcsolatokat. A szövetség stabilitása ettől kezdve nem kizárólag kormányzati szinten értelmezhető: egyre nagyobb szerepet kapott a társadalmi legitimitáció és az intézményi normarendszer. A demokratizáció ugyanakkor új kihívásokat is hozott.⁶ A progresszív kormányzatok „Napfény-politikája” a párbeszédet és gazdasági együttműködést helyezte előtérbe Phenjannal.⁷ Ez időnként feszültséget okozott Washingtonnal, amikor az amerikai adminisztráció keményebb vonalat képviselt. Érdekes ugyanakkor hangsúlyozni, hogy e fejlődési pálya nem független a hidegháború alatti, korlátozottan demokratikus berendezkedéstől. Az úgynevezett „fejlesztő állam” (state developmentalism) modellje, amely az ázsiai kistigrisek gazdasági

³ [U.S. Relations With the Republic of Korea](#), Bureau of East Asian and Pacific Affairs, U.S. Department of State, 2020.02.08. [Online, 2026.02.25.], AHN, Jennifer és A. SNYDER, Scott: [The U.S.–South Korea Alliance](#). Council on Foreign Relations, 2023.12.01. [Online, 2026.02.25.]

⁴ [Defense Vision of the U.S.–ROK Alliance](#), U.S. Department of War, 2023.03.13. [Online, 2026.02.25.], [Mutual Defense Treaty Between the United States and the Republic of Korea; October 1, 1953](#). The Avalon Project, Yale Law School, Lillian Goldman Law Library. [Online, 2026.02.25.]

⁵ GREGORY, Scott és PARK, Sandra: [Martial Law in Twenty-First Century South Korea? \(Part II\)](#), The University of Arizona, College of Humanities, Center for East Asian Studies, 2025.02.17. [Online, 2026.02.25.], KUHN, Anthony: [Lessons from self-inflicted blows to democracy in South Korea and the U.S.](#), OPB, 2025.01.08. [Online, 2026.02.25.]

⁶ DRAUDT-VÉJARES, Darcie: [The Transformation of South Korean Progressive Foreign Policy](#), Carnegie Endowment for International Peace, 2025.05.29. [Online, 2026.02.25.]

⁷ A „Napfény-politika” (Sunshine Policy) a Kim De Dzsung dél-koreai elnök nevéhez köthető, és 1998–2008 között határozta meg Szöul Észak-Koreával szembeni politikáját (utódja, No Mu Hjon alatt is folytatódott). Lényege a konfrontáció helyett az együttműködés és a fokozatos közeledés előmozdítása volt, gazdasági, humanitárius és kulturális kapcsolatok erősítésén keresztül. Ennek keretében valósult meg többek között a 2000-es első koreai csúcstalálkozó, valamint olyan közös projektek, mint a keszongi ipari park. A politika célja a bizalomépítés és a félsziget békés újraegyesítésének elősegítése volt, azonban kritikusai szerint egyoldalú engedményeket tett Phenjannak, miközben annak nukleáris programját érdemben nem korlátozta.

felemelkedésének egyik kulcseleme volt, azon alapult, hogy az állam szoros partnerségre lépett a gazdasági szereplőkkel a gyors iparosítás és exportvezérelt növekedés érdekében. Ennek során a hatalom nem ritkán a társadalmi részvétel és az érdekképviselő bizonyos formáinak, így például a szakszervezeti mozgástérnek a korlátozásával biztosította a gazdaságpolitikai célok érvényesülését. Dél-Korea azonban e modell keretei között a világ élvonalbeli gazdaságai közé emelkedett, ami alapvetően alakította át az Egyesült Államokkal fennálló viszonyát is: a korábbi, erősen aszimmetrikus patrónus–kliens kapcsolat fokozatosan egy kiegyensúlyozottabb, partnerségi jellegű szövetséggé formálódott.⁸ A KORUS FTA amerikai–dél-koreai szabadkereskedelmi megállapodás (2012) és a globális biztonsági szerepvállalások (pl. iraki szerepvállalás, terrorizmus elleni együttműködés) a stabilitást egyre inkább intézményesített párbeszédre és gazdasági összefonódásra építették.⁹

4. Jun Szok Jol-adminisztráció: a „Globális Átfogó Stratégiai Szövetség”: a tranzakcionális modell előkészítése (2022–2024)

A Jun Szok Jol-adminisztráció időszaka a dél-koreai–amerikai szövetség működésének átalakulásában átmeneti szakaszként értelmezhető, amely előkészítette a későbbi tranzakcionális modell kialakulását. Jun és Joe Biden 2022 májusában „Globális Átfogó Stratégiai Szövetség” szintre emelték a kapcsolatot, amely a hagyományos katonai együttműködést technológiai és gazdasági dimenziókkal bővítette.¹⁰ A Jun-kormányzat alatt a szövetség kiterjedt kritikus technológiákra: félvezetők, akkumulátorok és más kritikus technológiák fejlesztésére és gyártására. Szoul aktívabb szerepet vállalt az indo–csendes-óceáni gazdasági és gazdaságbiztonsági stratégiák alakításában, különösen a szabályalkotás, a regionális koordináció és a kritikus infrastruktúrák védelme terén, miközben konkrét kötelezettségeket is vállalt az ellátási láncok diverzifikálására és a technológiai együttműködés mélyítésére az Egyesült Államokkal. Ez a pozicionálás erősítette a szövetség stabilitását Washington irányába, miközben egyben előkészítette a későbbi, tranzakcionális logikán alapuló együttműködés feltételeit.¹¹ Az északi fenyegetés tekintetében Jun keményvonalas elrettentési logikát képviselt („béke erővel”). A 2023-as washingtoni nyilatkozat¹² (Washington Declaration) és a Nukleáris Konzultációs Csoport¹³ (Nuclear Consultative Group, NCG) létrehozása a kiterjesztett elrettentés intézményesítésének irányába mutatott: a felek célja az volt, hogy strukturáltabb keretek között hangolják össze a nukleáris elrettentéssel kapcsolatos stratégiai tervezést, információmegosztást és döntés-előkészítést. Szoul mélyebb betekintést kapott az amerikai nukleáris tervezésbe, ami a koreai oldal számára az amerikai elrettentés hitelességének és a szövetség belpolitikai legitimitációjának fontos elemévé vált.

2024. december 3-án éjszaka Jun Szok Jol váratlanul hadiállapotot hirdetett, amelyet hazai és nemzetközi percepciók „puccskísérletként” írtak le. A válság ugyanakkor a dél-koreai intézményrendszer

⁸ CAMPBELL et al.: [U.S.-South Korea Relations](#), *Congress.gov*, 2022.02.24. [Online, 2026.02.25.]

⁹ BOOSE JR et al.: [Recalibrating the U.S. – Republic of Korea Alliance](#), *Strategic Studies Institute, U.S. Army War College*, 2023.05. [Online, 2026.02.25.]

¹⁰ [Korea, US upgrade ties to 'global comprehensive strategic alliance'](#). *Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea*, 2022.05.24. [Online, 2026.02.25.], [Strengthening Strategic Technology Cooperation Between South Korea and the United States](#), *Council on Foreign Relations*, 2023.11.30. [Online, 2026.02.25.]

¹¹ AHN, Jennifer: [U.S.-South Korea Policy Coordination on Advanced Technology](#). *Council on Foreign Relations*, 2023.12.05. [Online, 2026.02.25.], [Remarks by President Biden and President Yoon Suk Yeol of the Republic of Korea in joint press conference.](#), *U.S. Mission Korea, U.S Embassy & Consulate in the Republic of Korea*, 2023.04.27. [Online, 2026.02.25.]

¹² A washingtoni nyilatkozatot 2023 áprilisában írta alá az Egyesült Államok és a Koreai Köztársaság vezetése. A dokumentum célja a kiterjesztett elrettentés hitelességének megerősítése volt, különös tekintettel Észak-Korea nukleáris és rakétaprogramjára. Ennek részeként az Egyesült Államok fokozta a stratégiai eszközök (pl. nukleáris meghajtású tengeralattjárók) látható jelenlétét a térségben, míg Dél-Korea megerősítette elköteleződését a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása mellett.

¹³ A Nukleáris Konzultációs Csoport (Nuclear Consultative Group, NCG) egy 2023-ban létrehozott kétoldalú intézményi mechanizmus az Egyesült Államok és a Koreai Köztársaság között. Feladata a nukleáris elrettentéssel kapcsolatos stratégiai konzultáció, a válságkezelési és reagálási tervek összehangolása, valamint a nukleáris és hagyományos képességek integrált alkalmazásának előkészítése. Az NCG célja, hogy növelje a dél-koreai fél bevonását az elrettentési döntéshozatalba, anélkül hogy önálló nukleáris fegyverkezésre kerülne sor.

rezilienciáját is demonstrálta: a parlament rövid időn belül képes volt formális ellenlépést tenni, és az alkotmányos keretek helyreálltak.¹⁴

Washington reakcióját a kezdeti meglepetés és aggodalom jellemezte. Washington nem kapott előzetes értesítést Jun lépéséről, ami súlyos bizalmi válságot jelzett a szövetségen belül.¹⁵ A helyzet rávilágított arra, hogy a szövetség stabilitása belpolitikai kockázatoknak is ki van téve: egy szövetséges állam intézményi krízise regionális biztonsági kockázatokot generálhat, különösen Észak-Korea éppen aktuális szándékainak potenciális félreértelmezése miatt. Hosszabb távon a válság erősítette azt a tanulságot, hogy a szövetség stabilitása nem köthető egyetlen állami vezető személyes kiszámíthatóságához, hanem strukturális tényezőkre és intézményi garanciákra épül.

A hadiállapot feloldása után a politikai rendszer gyorsan a felelősségre vonás felé mozdult. Az alkotmányjogi felelősségre vonási eljárás eredményeként Jun elnöki jogköreit felfüggesztették, majd az Alkotmánybíróság döntése nyomán eltávolították őt hivatalából. Jun Szok Jol elmozdítása és büntetőjogi felelősségre vonása példátlan politikai precedenst jelentett.¹⁶ A büntetőeljárás végül 2026 februárjában életfogytiglani ítélettel zárult, amely erős normatív üzenetet közvetített: a demokratikus rend erőszakos vagy rendkívüli jogrendi megkerülése nem legitim politikai eszköz. A válság ugyanakkor nem gyengítette tartósan a szövetséget: inkább megerősítette azt a felismerést, hogy a ROK–USA kapcsolat stabilitása az intézményi együttműködésre és a strukturális érdekekre épül.¹⁷

5. Az I Dzse Mjong-időszak: pragmatizmus és a tranzakcionális szövetségi modell (2025-)

A 2025 utáni időszak a dél-koreai–amerikai szövetség működésének új szakaszát jelöli, amelyben a kapcsolat egyre inkább tranzakcionális logika mentén szerveződik. A 2025. júniusi előrehozott elnökválasztás után a progresszív I Dzse Mjong került hatalomra. A progresszív fordulattól sokan a szövetség lazulását várták, I Dzse Mjong azonban „pragmatikus külpolitikát” hirdetett. Ennek lényege a biztonsági realitások elfogadása mellett a költségek és hasznok pragmatikus újralibrálása.¹⁸ Különös súlyt kapott I Dzse Mjong viszonya a 2025-ben felálló második Trump-adminisztrációhoz. A kétoldalú stabilitás fenntartása ebben a keretben erősebben kötődött a beruházási és ipari együttműködésekhez. I Dzse Mjong logikája az volt, hogy Dél-Korea olyan politikailag „értékesíthető” csomagot ajánljon fel, amely a szövetség fenntartását belpolitikai értelemben is racionálissá teszi Washingtonban. I Dzse Mjong és Donald Trump 2025 augusztusi csúcstalálkozója során Szöul egy „flashy” (látványos) beruházási csomagot tett le az asztalra, hogy elkerülje az amerikai védővámokat és biztosítsa a szövetség folyamatosságát. A csomag mintegy 350 milliárd dollárnyi koreai beruházást tartalmazott Amerikában, különösen a félvezetők, az energia és a hajóépítés területén.¹⁹

¹⁴ MANYIN, Mark E.: [South Korean Political Crisis: Martial Law and Impeachment](#). *Congress.gov*, 2024.12.31. [Online, 2026.02.25.], Ro et al.: [The 2024 Self-Coup in South Korea: Democracy Challenged and Saved](#), *GIGA Focus, German Institute for Global and Area Studies*, 2025. [Online, 2026.02.25.], CLOTHIER, Kennedy: [Martial Law & Aftermath: South Korea's Constitutional Crisis](#), *Michigan State International Law Review*, 2025.05.08. [Online, 2026.02.25.]

¹⁵ CHING, Nike: [US welcomes South Korean president's reversal of martial law](#), *VOA*, 2024.12.03. [Online, 2026.02.25.], LEE, Michael: [U.S. 'relieved' by end of martial law in South Korea: White House](#), *Korea JoongAng Daily*, 2024.12.04. [Online, 2026.02.25.]

¹⁶ YUN, Bee: [A Stress Test for South Korea's Democracy: Conservatism's Authoritarian Relapse](#), *The BTI Transformation Index*, 2025.04.09. [Online, 2026.02.25.], [South Korea: Life sentence for Ex-President Yoon a significant step towards accountability](#), *Amnesty International*, 2026.02.19. [Online, 2026.02.25.]

¹⁷ PARK, Sun Ryung: [What Yoon Suk Yeol's Life Sentence Means for South Korea's Democracy](#), *Asia Pacific Foundation of Canada*, 2026.02.19. [Online, 2026.02.25.]

¹⁸ SNEIDER, Daniel: [Lee Jae-myung's foreign policy successes in the shadow of political polarisation](#), *East Asia Forum*, 2026.01.18. [Online, 2026.02.25.], Howell, Edward: [How South Korea can balance its US commitments with global engagement](#), *Chatham House*, 2025.12. [Online, 2026.02.25.], SNYDER et al.: [U.S.-South Korea Relations in 2026: Key Issues to Watch](#), *KEI*, 2026.02.02. [Online, 2026.02.25.]

¹⁹ KIM, J. James: [Redefining the US-ROK Alliance in an Era of Uncertainty](#), *Stimson*, 2026.01.30. [Online, 2026.02.25.], [The August 2025 U.S.-South Korea Summit](#), *Congress.gov*, 2025.09.03. [Online, 2026.02.25.], YEO, Andrew és FOREMAN, Hanna: [The art of the alliance: 3 takeaways from the Trump-Lee summit](#), *Brookings*, 2025.08.28. [Online, 2026.02.25.], CHA, Victor: [South Korea's Response to U.S. Demands: Minimize Risk, Maximize Reward](#), *Center for Strategic & International Studies*, 2025.10.06. [Online, 2026.02.25.]

5.1. Szuverenitás-kereskedelem és ipari integráció

A 2025 utáni időszakban a dél-koreai-amerikai szövetség működése új, tranzakcionális logika mentén szerveződött újra, a tranzakcionális alapú stratégiai együttműködés elmélyülése, amely egyre inkább a „szuverenitás-kereskedelem” (sovereignty through trade) logikájaként írható le: a biztonsági garanciák fenntartása gazdasági és ipari integráción keresztül válik politikailag fenntarthatóvá. Ez a megközelítés eltér a klasszikus értékalapú szövetségi modelltől: a biztonsági garanciák fenntartása nem pusztán katonai jelenlétben vagy normatív közösségen, hanem mély ipari, technológiai és gazdasági integráción keresztül történik. Ebben a modellben a biztonsági garanciák fenntartása elsősorban gazdasági és ipari hozzájáruláson keresztül válik fenntarthatóvá. A második Trump-adminisztráció alatt Dél-Korea „modell szövetségessé” (model ally) lépett elő, elsősorban azért, mert hajlandó volt a védelmi és gazdasági terhek jelentős részének átvállalására. A kifejezés a második Trump-adminisztráció hivatalos terminológiája, amely a 2025 végén és 2026 elején megjelent stratégiai dokumentumokban, valamint magas rangú tisztviselők nyilatkozataiban kristályosodott ki. Leggyakrabban Lengyelországot, Izraelt, Dél-Koreát említik ebben a kontextusban.²⁰ Ennek részeként a védelmi kiadások GDP-arányos növelése (3,5–5% közötti célérték) nem csupán katonai modernizációs lépésként értelmezhető, hanem a szövetségi hitelesség pénzügyi megerősítéseként is. A szövetség így egy tranzakcionális, ugyanakkor strukturálisan stabil partnerséggé alakult át, amelyben Szöul nemcsak a kiterjesztett elrettentés kedvezményezettje, hanem aktív hozzájárulója az amerikai ipari és nemzetbiztonsági érdekeknek. E stratégia egyik legkézzelfoghatóbb megnyilvánulása az amerikai ipari revitalizációhoz kapcsolódó beruházási politika, különösen a „Make American Shipbuilding Great Again” (MASGA) program keretében.

A dél-koreai vállalatok, köztük a Hanwha és a HD Hyundai jelentős befektetésekkel és technológiai transzferrel járultak hozzá amerikai hajógyárak modernizálásához, különösen a Pennsylvania állambeli rozsaövezeti ipari térségekben.

A dél-koreai beruházások túlmutatnak a klasszikus tőkebefektetésen, és strukturális ipari integrációt hoznak létre, amelyben az amerikai tengeri és védelmi ipar részben koreai technológiai kapacitásokra támaszkodik. Amennyiben egy szövetséges közvetlenül hozzájárul az amerikai ipari munkahelyek és hadiipari kapacitások fenntartásához, a vele szembeni szankciók vagy kereskedelmi korlátozások politikai költsége megnő. A kölcsönös ipari függőség következtében a szövetségi kapcsolat „gazdasági beágyazottsága” erősödik, ami csökkenti a konfrontatív döntések valószínűségét. A dél-koreai stratégia nem pusztán diplomáciai alkalmazkodásként, hanem tudatos stabilitásbiztosítási mechanizmusként értelmezhető. Az ipari integráció egyúttal érzékeny technológiai és védelmi együttműködések bővülését is elősegítette. A gazdasági hozzájárulás és technológiai nélkülözhetetlenség miatt Washington nagyobb mozgásteret biztosított Szöul számára olyan stratégiai területeken, amelyek korábban szigorú korlátozások alá estek I Dzsze Mjong elnöknek sikerült Trumpot a szövetség támogatójává tenni, miközben hazai szinten az „erős Korea” imázsát építette.²¹ Az Egyesült Államok tengeri fölénye nem szűnt meg, azonban relatív értelemben erodálódott: míg globális szinten továbbra is domináns maradt, különösen a repülőgéphordozó-képességek és a nukleáris tengeralattjárók terén, addig az indo-csendes-óceáni térségben egyre inkább vitatottá vált. Ebben meghatározó szerepet játszik a kínai haditengerészet gyors ütemű bővülése, valamint az amerikai hajógyártási kapacitások relatív visszaesése, amely hosszabb távon a tengeri erőegyensúly átrendeződésének irányába mutathat.

²⁰ DUNAY, Esther – LEE, Peter K.: [The Alliance Runway: The Capability-Expectations Gap of Being a “Model Ally” in Trump 2.0](#), *The Asan Institute for Policy Studies*, 2026.02.20. [Online, 2026.04.09.]

²¹ YOSHIDA, Kenji: [Trump-Lee Summit Signals South Korea's Serious Strategic Shift](#), *Japan Forward*, 2025.09.04. [Online, 2026.02.25.], TOSO, Anna: [“Make American Shipbuilding Great Again:” The US-South Korea Deal](#), *Bloomsbury Intelligence & Security Institute*, 2025.09.12. [Online, 2026.02.25.], LEE, Peter K.: [MAASGA: Making American and Allied Shipbuilding Great Again](#), *The Asan Institute for Policy Studies*, 2025.08.29. [Online, 2026.02.25.], KAN, Hyeong-woo: [Friends turned rivals: Korean shipbuilding heirs enter MASGA race](#), *The Korean Herald*, 2025.11.26. [Online, 2026.02.25.]

5.2. Regionális szerepbővülés és a szövetségi rendszer átalakulása

a, Biztonsági exportőr szerep

Regionális szinten Dél-Korea szerepe szintén jelentős átalakuláson ment keresztül. A Szovjetunió helyét Kína vette át, mint az Egyesült Államok fő stratégiai versenytársa. A 2026-os amerikai Nemzeti Védelmi Stratégia szerint az indo-csendes-óceáni térség a globális gazdaság súlypontja ahol Dél-Korea kulcsszerepet játszik a kínai dominancia megakadályozásában. Emellett Észak-Korea nukleáris képességeinek fejlődése közvetlen fenyegetést jelent az amerikai szárazföldre is, ami miatt a félsziget stabilitása továbbra is kritikus. Szöul már nem csupán védett „hídfőállás” Észak-Korea ellen, hanem egyre inkább „biztonsági exportőrként” működik, amely részt vesz a regionális hírszerzési koordinációban, a trilaterális USA–Japán–Dél-Korea együttműködésben, és a globális ellátási láncok stabilizálásában. 2026-ra Szöul egy olyan globális partnerként értelmezhető, amely technológiai és gazdasági erejével közvetlenül támogatja az Egyesült Államok versenyképességét és nemzetbiztonságát. A Washingtonnal folytatott 2025–2026-os tárgyalások egyik legnagyobb sikere a dél-koreai nukleáris meghajtású tengeralattjáró-program amerikai támogatása volt. A megállapodás az urándúsításra és a fűtőelemek feldolgozására vonatkozó korlátozások enyhítését is tartalmazta, ami Szöul számára egyfajta „latens nukleáris szuverenitást” biztosít. Ez a példa jól mutatja, hogy a 21. századi szövetségi rendszerben a technológiai tabuk újratárgyalhatóvá válnak, amennyiben a partner az amerikai biztonsági architektúra kulcselemévé válik. A szövetségi hálózaton belül ugyanakkor továbbra is fennmarad egy funkcionális munkamegosztás, amely nemcsak a feladatok hatékony megosztását biztosítja, hanem bizonyos képességek tudatos átfedésén keresztül növeli a szövetségi rendszer ellenálló képességét és válságállóságát is.²²

b, Stratégiai autonómia és Kína

Dél-Korea a szövetségi rendszerben elsősorban „elrettentési platformként” működik a Koreai-félszigeten, ahol az amerikai szárazföldi erők jelenléte biztosítja az azonnali reagálóképességet Észak-Korea felé, míg Japán regionális logisztikai és műveleti központként (hub) támogatja az amerikai indo-csendes-óceáni műveletek mélységi dimenzióját. Ez a differenciált szerepmegosztás egyszerre növeli a szövetségi rendszer stratégiai rugalmasságát és redundanciáját, ugyanakkor nem zárja ki a szövetségesek közötti verseny erősödését sem. A gazdasági és védelmi hozzájárulások körüli implicit verseny, amelyet jól jeleznek a nagyszabású amerikai irányú beruházási és ipari együttműködési vállalások, arra utal, hogy a stratégiai pozíciók a 21. században egyre inkább teljesítményalapúvá válnak. Tokió számára ugyanakkor csak korlátozott kockázatot jelent, hogy Szöul átveheti a régió védelmében betöltött elsődleges szerepet: Dél-Korea Kína-politikája, különösen az I Dzse Mjong-időszak alatt továbbra is pragmatikus és kiegyensúlyozó jellegű maradt, és Szöul tartózkodik a Tajvani-szoros körüli nyílt katonai szerepvállalástól a „kétfrontos biztonsági helyzet” elkerülése érdekében.²³ Ennek következtében az Egyesült Államok Kínával kapcsolatos stratégiai céljai szempontjából Japán szerepe, különösen mint regionális műveleti és logisztikai központ továbbra is nehezen helyettesíthető marad.²⁴

Tajvan számára a helyzet kétértelmű. Egyfelől üdvözli, hogy az USA megerősíti az „Első Sziget-lánc” védelmét, aminek Dél-Korea immár aktív része. Másfelől Tajpej és Szöul közvetlen versenytársakká váltak az amerikai stratégiai preferenciák elnyeréséért. Tajvan egy 250 milliárd dolláros chip-befektetési

²² BARTHA Levente: [The 2026 National Defense Strategy: Decoding the Pentagon's Priorities](#), *Atlas Institute for International Affairs*, 2026.02.19. [Online, 2026.02.25.] THOMAS, Richard: [Top 5 highlights from the US National Defense Strategy](#), *Naval Technology*, 2026.01.27. [Online, 2026.02.25.]

²³ [South Korea's Lee Jae-myung deftly navigates domestic and diplomatic minefields](#), *East Asia Forum*, 2026.01.19. [Online, 2026.02.25.], [Experts react: What does South Korean President Lee Jae-myung mean for Indo-Pacific security?](#), *Atlantic Council*, 2025.06.03. [Online, 2026.02.25.]

²⁴ [First Year Accomplishments under Secretary Howard W. Lutnick](#), *U.S. Department of Commerce*, 2026.01.20. [Online, 2026.02.25.], [Fact Sheet: President Donald J. Trump Drives Forward Billions in Investments from Japan](#), *The White House*, 2025.10.28. [Online, 2026.02.25.], WINGROVE, Josh és LEE, Yian: [Taiwan Trade Pact Pledges \\$500 Billion for US Chipmaking](#), *Transport Topics*, 2026.01.15. [Online, 2026.02.25.]

csomagot jelentett be, hogy elkerülje a 100%-os védővámokat és biztosítsa az amerikai védelmi garanciákat. Ez a dinamika jól mutatja, hogy a 21. századi szövetségi rendszerben a stratégiai verseny már nemcsak ellenfelek között, hanem szövetségeseik között is megjelenik. Mindez azt jelzi, hogy a szövetségi rendszer egyre inkább gazdasági és technológiai teljesítményalapúvá válik, ahol a stratégiai pozíció nem adottság, hanem folyamatosan újratárgyalt státusz.

c, Regionális kiterjesztés (Fülöp-szigetek, Indonézia)

A dél-koreai „szuverenitás-kereskedelem” logikája nem áll meg Washingtonnál: a „Látványos Csomag” nemcsak kétoldalú alku, hanem regionális multiplikátorként működő mechanizmus.²⁵ Ez egy nem hivatalos, de széles körben használt leírás a dél-koreai stratégiára. Szöul ipari beruházásokkal erősíti az amerikai politikai fenntarthatóságot (munkahelyek, ipari revitalizáció, stratégiai technológia). Ezzel párhuzamosan a szövetségi értékeket a térségbe is kiterjeszti: a koreai ipari és védelmi kapacitások a délkelet-ázsiai partnerek számára is hozzáférhetővé válnak, az Egyesült Államok pedig így alacsonyabb költséggel képes regionális jelenlétét fenntartani. A modell különösen Indonéziában és a Fülöp-szigeteken figyelhető meg, amelyek a 2026-os amerikai stratégiai fókusz és a dél-koreai pragmatikus diplomácia kereszteződésében eltérő szerepet kaptak. A Fülöp-szigetek ebben a logikában egyszerre frontvonal és piac. Manila a „meghiúsításon alapuló elrettentés” (deterrence by denial) szempontjából kulcsszereplővé válik, miközben Szöul számára az ország egyre inkább közvetlen védelmi exportcsomóponttá alakul, különösen a hajó- és fegyverrendszer-szállítások, valamint a képességépítés és az interoperabilitás terén. A koreai hajógyártási ipar különösen a HD Hyundai Heavy Industries fregattprogramjai, illetve a Hanwha Ocean tengeralattjáró-ambíciói a Fülöp-szigeteket de facto a dél-koreai védelmi ipar egyik legfontosabb délkelet-ázsiai vitrinévé teszik. Szöul ebben a kontextusban nem csupán beszállító, hanem a manilai biztonsági kapacitások egyik tervezője. Ezáltal a koreai-amerikai szövetség stratégiai értéke egy harmadik országra is kiterjed. A Bali-katan-gyakorlatok azt a képet erősítik, hogy a régióban a koreai technológia és az amerikai biztonsági ernyő összeecsukható, moduláris biztonsági csomagként működik, és Washington katonai jelenléte és Szöul ipari hozzájárulása egymást kiegészíti.²⁶

Indonézia ezzel szemben inkább gazdasági csomópont. A Trump-Prabowo-féle „Új Aranykor” értelmezésében a kapcsolat gazdasági-kereskedelmi alkukon, reciprok engedményeken és ipari hozzáféréseken nyugszik, ami Indonéziát a térség egyik legfontosabb amerikai gazdasági partnerévé emeli. A MASGA-típusú gondolkodás itt már nem az amerikai rozsdaovezet revitalizációjára, hanem a délkelet-ázsiai kapacitásbővítésre irányul, amely lehetővé teszi, hogy Szöul növelje regionális súlyát, miközben Jakarta fenntartja „hedge” státuszát (azaz egyensúlyozó, több irányba nyitott külpolitikai pozícióját), elkerülve a merev blokkpolitikát.

A „Látványos Csomag” így nem csupán kétoldalú alku, hanem regionális szinten működő mechanizmus. A mélyebb tanulság, hogy Dél-Korea regionalizálja a szövetséget: a Fülöp-szigetek felé biztonsági bástyaként és hadiipari exportörként, Indonézia felé pedig gazdasági-ipari csomópontként terjeszti ki a koreai-amerikai „csomag” logikáját.²⁷

Mindez azt jelzi, hogy a második Trump-elnökség alatt a nemzetbiztonság egyre inkább „üzleti fúzióvá” válik, amelyet a dél-koreai modell nemcsak kétoldalú alkuként, hanem regionális hálózatként képes működtetni.

6. Következtetések

A dél-koreai-amerikai szövetség fejlődése 1945 és 2026 között jól példázza, hogyan képes egy klasszikus katonai szövetség alkalmazkodni a 21. századi geopolitikai és gazdasági versenyhez. A háborús romoktól a globális technológiai partnerségig vezető út nem volt lineáris: autoriter visszaesések és legitimációs válságok kísérték. Mégis, a szövetség stabilitása hosszú távon nem gyengült, hanem átalakult.

²⁵ MANAK, Inu: [Tracking Trump's Trade Deals](#), *Council on Foreign Relations*, 2026.02.11. [Online, 2026.02.25.]

²⁶ [Korea's Shipbuilding Giants Propose US Partnerships for MASGA](#), *Hellenic Shipping News*, 2025.11.26. [Online, 2026.02.25.]

²⁷ [Indonesia, US firms sign deals worth US\\$38.4 billion ahead of Trump-Prabowo meet](#), *Channel News Asia*, 2026.02.19. [Online, 2026.02.26.]

A vizsgált időszak alapján négy átfogó tanulság emelhető ki. Egyrészt Dél-Koreában a stabilitás forrása átalakult: a katonai elrettentés mellett a demokratikus intézményi reziliencia és a gazdasági-technológiai integráció vált meghatározóvá. Másrészt a 2024-es dél-koreai belpolitikai válság stressztesztként működött, amely rövid távon Dél-Koreában és a szövetségi kapcsolatok szintjén is bizalmi megrázkódtatást okozott, hosszabb távon azonban megerősítette a demokratikus normák szerepét a dél-koreai politikai rendszerben. Harmadrészt a tranzakcionális logika új működési módot hozott, amelyben a szövetség stabilitása egyre inkább ipari és technológiai együttműködésre épül. Végül a dél-koreai példa rámutat arra, hogy egy közepes méretű állam a nagyhatalmi versenyben nem szükségszerűen válik kiszolgáltatottá: megfelelő ipari és technológiai beágyazottság révén képes lehet úgy növelni stratégiai értékét, hogy közben bizonyos fokú szuverenitását is megőrzi.

Ebben az értelemben Dél-Korea jelentősége a következő évtizedben strukturális szintre emelkedik: a klasszikus katonai szövetséges szerepből ipari és technológiai motor szerepébe lép az amerikai globális stratégiában. A nagyszabású beruházások és az amerikai hadiiparhoz való közvetlen hozzájárulás olyan kölcsönös függőséget hoz létre, amely megnehezíti Szöul marginalizálását.

A dél-koreai modell túlmutat a kétoldalú kapcsolaton: egy lehetséges mintát kínál arra, miként képes egy közepes méretű, teljes mértékben szuverén állam a tranzakcionális nagyhatalmi környezetben nem pusztán alkalmazkodni, hanem értékes és proaktív szereplőként pozicionálni magát. E szerep nem a szuverenitás fokozatosságára, hanem elsősorban a védelmi és ipari képességek terén megvalósuló nagyobb önálló hozzájárulásra épül, amely részben az Egyesült Államok által is ösztönzött tehermegosztási logikához illeszkedik. Ebben az értelemben Dél-Korea egyfajta „modell szövetségesként” írható le: olyan partnerként, amely saját védelmi képességeinek fejlesztésével és gazdasági-technológiai hozzájárulásával erősíti a szövetségi rendszert, miközben megőrzi teljes szuverenitását. A szövetségi státusz feltételei ugyanis átalakulnak: a politikai lojalitás önmagában már nem elegendő, egyre nagyobb szerepet kap a konkrét gazdasági, ipari és technológiai hozzájárulás.

Regionális és globális szinten mindez arra utal, hogy a szövetségi rendszerek fokozatosan hibrid struktúrákká alakulnak, ahol a biztonsági garanciák és a gazdasági integráció egymást erősítő elemekké válnak.

Ebben az értelemben a „modell-szövetséges” nem csupán egy ország leírása, hanem egy új alkalmazkodási stratégia a 21. századi világrendben: annak példája, hogy bizonyos, történetileg erősen aszimmetrikus szövetségi viszonyokban, különösen Dél-Korea és Japán esetében a szuverenitás gyakorlati érvényesülése nem csupán korlátozódhat, hanem megfelelő stratégiai és gazdasági pozicionálással erősödhet is.

John Lukacs Világrend Elemzések 2026/3

A John Lukacs Világrend Elemzések sorozat a globális politikai és gazdasági rend átalakulásával kapcsolatos legfontosabb kérdéseket tárgyalja. A sorozat célja, hogy tudományos igénnyel megírt elemzéseken keresztül hozzájáruljon a világrend változásáról folytatott diskurzushoz, és feltárja a nemzetközi kapcsolatokban zajló dinamikákat. Az elemzések a nagyhatalmi versengést, a globális politikai struktúrák átalakulását, valamint a 21. századi világpolitikai tájat formáló kulcsszereplők külpolitikáját elemzik.

A sorozatot a John Lukacs Intézet keretében működő Amerika Kutatási Program és a Kína és Indopacifikus Régió Kutatási Program közösen szerkeszti. A sorozat szerzői elsősorban az Intézet kutatói, kutatócsoportjaink tagjai, de külsős szakértők is részt vehetnek, akik a tudományos követelmények betartásával kívánják kifejezni véleményüket. Az elemzések angol és magyar nyelven egyaránt elérhetőek, és céljuk, hogy a tudományos közösség, a döntéshozók, valamint a szélesebb közönség számára is értékes és hasznos betekintést nyújtsanak a világrend változásába.

Kiadó:

John Lukacs Intézet
Eötvös József Kutatóközpont
Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Szerkesztők:

Csizmazia Gábor, Eszterhai Viktor, Tárnok Balázs

Szakmai lektor:

Csizmazia Gábor, Eszterhai Viktor

© Szerző(k)

A kiadó elérhetősége:

1441 Budapest, Pf. 60.
Tel: 00 36 1 432-9000
E-mail: jli@uni-nke.hu